

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2023

Nr. 164

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2023

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Financiën, op grond van artikel 94 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna: Wet FinBES) het overzicht bijzondere uitkeringen Caribisch Nederland aan. Daarnaast is een doorkijk opgenomen met de beschikbare bedragen voor bijzondere uitkeringen in de daaropvolgende begrotingsjaren.

Op grond van de Wet FinBES kunnen de afzonderlijk verantwoordelijke Ministers aan de openbare lichamen bijzondere uitkeringen verstrekken. Dit zijn financiële bijdrage onder voorwaarden ten behoeve van de uitvoering van een bepaalde publieke taak. Voor bijzondere uitkeringen geldt, in tegenstelling tot de vrije uitkering, dat zij voor een bepaald doel worden verstrekt. Indien het geld niet wordt besteed aan het voorgescreven doel of als een doelstelling niet wordt gerealiseerd, kan de betrokken Minister de uitkering terugvorderen bij de openbare lichamen.

In de bijlage is per bijzondere uitkering een toelichting opgenomen, met een beschrijving van de ontvanger, de looptijd en doel van de uitkering en de monitoring. Tevens is een samenvatting van de totaalbedragen gegeven.

De omvang van het bedrag aan bijzondere uitkeringen (€ 73,69 miljoen) is in 2022 toegenomen ten opzichte van vorig jaar (€ 45,33 miljoen). Dit komt vooral door een aantal bijzondere omstandigheden in 2022, in het bijzonder de extra middelen uit het regeerakkoord (die in samenhang met de afgesloten bestuursakkoorden deels via een bijzondere uitkering zijn verstrekt), specifieke koopkrachtmaatregelen in verband met de hoge inflatie (onder meer energietoeslagen vanuit SZW voor ruim € 7 miljoen) en andere bijzondere posten (onder andere een bijzondere uitkering voor duurzame energie op Saba voor € 10,8 miljoen). De stijging is ook het

effect van de nadruk die dit kabinet legt op «comply or explain», meer dan hiervoor. De inspanningen leiden dan tot een bijzondere uitkering voor de betreffende taak van het desbetreffende vakdepartement.

In reactie op het onderzoek van de Algemene Rekenkamer in 2021 heeft het kabinet een toetsingscommissie bijzondere uitkeringen ingesteld, die bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende departementen, waaronder BZK en Financiën. In 2022 zijn in totaal 25 nieuwe bijzondere uitkeringen getoetst. Het aantal bijzondere uitkeringen is overigens wel constant gebleven (dit jaar 48, vorig jaar 49). Het kabinet streeft ernaar om het aantal bijzondere uitkeringen te beperken, ook gezien de administratieve lasten voor de openbare lichamen hiervan.

Daar waar de structurele middelen die voortvloeien uit de CN-envelop verstrekt zullen worden via de vrije uitkering, verwacht het kabinet dat er in 2023 minder bijzondere uitkeringen worden verstrekt en meer via de vrije uitkering. In 2022 heeft dat overigens al deels plaatsgevonden voor de geldstromen aan Saba en voor de middelen NMBP voor Saba en Bonaire.

In dit verband is nog het onderzoek naar de eilandelijke taken en middelen van belang. Dit onderzoek is uitbesteed aan Ideeversa en is eind juli 2023 gereed.

Dit onderzoek besteed ook aandacht aan de wijze waarop eilandelijke taken worden bekostigd.

Tenslotte is het voorkomen van bijzondere uitkeringen niet een doel op zich.

Het kan ook in de toekomst een bewuste keuze zijn om meer sturing en gerichte ondersteuning te geven bij sommige eilandelijke taken.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen